

Рат у Украјини. Дневно ажурирање. Дан 98

Припремиле Софија Олијник и Маријана Завијска

Градови на удару. Руска армија је извршила ваздушни удар на Северодоњецк: погођена је цистерна са азотном киселином у хемијској фабрици. [Већи део града](#) је под контролом руских трупа, али борбе се настављају. Тренутно је оштећено 90% инфраструктуре, док се 60% више не може поправити. Због борби је онемогућена евакуација и снабдевање хуманитарном помоћи. Непрекидно гранатирање и напади се настављају у региону Доњецка. У Авдијевци је под ватром био стари део града, као и Авдијевска коксара. У јучерашњем гранатирању знатно је оштећена стамбена и друштвена инфраструктура, попут Центра за административне услуге, локала и др. Делови Миколајевске области на граници са Херсонском облашћу су непрекидно под ватром.

Градови под окупацијом. Самопроглашени ауторитет Херсона, Кирило Стремоусов, [најавио је](#) да ће се регион придружити руском банкарском систему. У међувремену, Херсон је два дана без интернета и мобилне везе. Руске власти оптужују Украјину, док Украјина негира оптужбе. Међутим, све више руских сим картица је доступно за куповину у региону.

Грађанска мрежа ОПОРА објавила [је извештај](#) о локалним политичким стратегијама на привремено окупираним територијама. Један од главних циљева Кремља је да обезбеди своја овлашћења у окупираним деловима региона. Међутим, као што су последњи месеци показали, идеја је наишла на противљење на терену, и није изгледно да се легализује окупација украјинских територија. Именоване 'власти' често представљају обичне људе, који би морали да буду одговорни за друштвено-економски развој нападнутих територија и заштиту грађана Руске Федерације. У Херсонској, Миколајевској и Запорошкој области, управљање окупираним територијама заснива се на хаотичном конгломерату такозваних војно-цивилних управа које се налазе у највећим украјинским градовима на које су руске трупе извршиле инвазију (Херсон, Мелитопол, Енергодар, Бердјанск). Напори Русије да људима на окупираним територијама обезбеди руске пасоше, имају за циљ да покажу „имиџ“ руских грађана који подржавају Русију и којима је потребна заштита.

Спољна политика. Председница Словачке Зузана Чапутова [посетила је](#) Украјину, састала се са председником Зеленским и говорила у Врховној ради (Скупштини Украјине). Међу [кључним порукама](#) биле су подршка Словачке превременом приступању Украјине ЕУ, планови за снабдевање Украјине хаубицама типа Зузана и даља заштита расељених жена и деце Украјине, који су били принуђени да је напусте.

Данска ће данас одржати [референдум](#) о учешћу у безбедносној и одбрамбеној политици ЕУ. Ревизија 30-годишње opt-out политике долази након што је руски рат у Украјини уздрмао концепт безбедности у Европи. Већ је примећен ефекат Русије на Шведску и Финску које се пријављују за улазак у НАТО. Данска, која је садашња чланица НАТО-а, имаће прилику да одлучи о свом учешћу у мировним мисијама и отвори могућност да преиспита војну потрошњу путем предстојећег референдума.

Самит Европског савета завршен је најавом макрофинансијске подршке од 9 милијарди евра за обнову Украјине, заједно са претходно представљеним санкцијама. Иако нема информација о формату помоћи, економисти, како [указује](#) Еуроактив, позивају да се дају грантови, а не кредити. Зајмови би могли продубити изазове на пољу дугорочног економског опоравка.

Тајван ће Украјини [пружити](#) финансијску помоћ од 4 милиона долара која ће укључивати средства за обнову Харкова, Чернигова, Николајева, Сумија и Запорожја. Новац ће бити употребљен за обнову школа и цивилне инфраструктуре у градовима.

Њујорк тајмс је 31. маја објавио анализу „[Председник Бајден: Шта ће Америка радити у Украјини, а шта не](#)“ у којој се појашњавају циљеви Сједињених Држава у пружању украјинској страни незабележене војне, хуманитарне и финансијске подршке. У чланку председник Бајден поново уверава да ће САД наставити да сарађују са партнерима у вези са руским санкцијама; наставити да пружају Украјини напредно оружје; послати [још милијарде финансијске помоћи](#) Украјини; радити са партнерима на решавању глобалне прехранбене кризе коју руска агресија погоршава; помоћи европским савезницима и другима да смање своју зависност од руских фосилних горива и убрзају транзицију САД ка чистој енергији. Такође, председник Бајден је указао на то да САД тренутно не виде никакве индикације да Русија намерава да употреби нуклеарно оружје у Украјини. *Желимо да видимо демократску, независну, суверену и просперитетну Украјину са средствима за одвраћање и одбрану од даље агресије.*

Санкције. Европски савет је најавио да ће још три банке бити искључене из међународног платног система СВИФТ, укључујући Сбербанк. Такође ће бити забрањено пружање консултантских услуга руским компанијама и трговина бројним хемикалијама.

Неке чланице ОПЕК-а разматрају суспензију учешћа Русије у споразуму о производњи нафте пошто санкције

Запада и делимична европска забрана почињу да подривају способност Москве да производи више, [пише](#) Волстрит журнал. Група би требало да се састане у четвртак како би разговарала о даљој производњи и снабдевању нафтом, те је питање Русије једна од тема за дискусију.

Велика Британија и ЕУ [сложиле су се](#) да забране осигурање на бродовима који превозе руску нафту. С тим у вези, Руска Федерација ће изгубити приступ највећој осигуравајућој компанији „Лојдс“ из Лондона.

Канада уводи још један пакет [санкција Русији](#). Нови пакет укључује ограничења за 22 појединца и четири ентитета као одговор на инвазију Москве на Украјину. Ограничења ће утицати на појединце и ентитете, укључујући високе званичнике руских финансијских институција и чланове њихових породица, као и на кључне финансијске институције и банке, наводи се у званичном саопштењу.

Сигурност хране. [Афричка унија](#) је упозорила лидере ЕУ да московска блокада украјинских лука ризикује да доведе до „катастрофалног сценарија“ несташнице хране и раста цена. Пре рата, афричке земље су увозиле 44% пшенице из [Украјине](#) и Русије. Само Украјина је производила довољно хране за 400 милиона људи.

Руски министар спољних послова [посетиће](#) Турску следеће недеље како би разговарао о могућем ослобађању украјинског жита из црноморских лука, рекао је у уторак његов турски колега — ово настојање суочава се са значајним препрекама, али, ако буде успешно, могло би да помогне у ублажавању прехранбене кризе која почиње да се осећа на глобалном нивоу. Војна делегација ће 8. јуна пратити руског министра иностраних послова Сергеја В. Лаврова како би разговарала са турским министарством одбране о успостављању безбедног коридора за бродове који превозе жито. Уједињене нације су овог месеца предложиле да би могле да сарађују са Русијом, Турском и Украјином како би помогле у постизању компромиса, а Турска је у принципу пристала да буде део тог напора.

Енергетска сигурност. Газпром је званично потврдио прекид испоруке гаса Холандији од 31. маја. Јуче је холандска компанија ГасТера упозорила на прекид испорука, одбијајући да пређе на модел плаћања у рубљама.

Такође, Газпром је рекао да ће зауставити испоруку гаса данском Орстеду, као и Шелу због његовог уговора о снабдевању гасом Немачкој, након што су обе компаније одбиле да плате у рубљама, пренео је [Ројтерс](#). Смањења ће ступити на снагу од 1. јуна, саопштио је Газпром. Представници Шела изјавили су за [Би-Би-Си](#) да ће ова компанија наставити да добија гас из других извора. Гасни гигант је рекао да ће наставити да укида руска фосилна горива. Тај потез Газпрома долази након што су лидери Европске уније рекли да ће блокирати већину увоза руске нафте до краја 2022. како би казнили Москву због инвазије на Украјину. У међувремену, Шел [није пристао](#) да отвори рачун у рубљама под новим условима плаћања руског гасног гиганта Газпрома како би наставио да снабдева Европу.

У ЗНПП се налази око пола хиљаде руских војника, а особље ради под притиском и у понижавајућим условима. Фабрика наставља да ради у украјинском енергетском систему под техничком контролом „Енергоатома“, поштујући стандарде нуклеарне, радијацијске и еколошке безбедности.

Политико је представио кратку [анализу](#) о томе како Украјина води снабдевање електричном енергијом у време рата. [Хитно повезивање](#) са европским електроенергетским системом, ЕНТСО-Е, у року од три недеље, омогућило је Украјини да има резервни план у случају да се суочи са масовним нестанком струје или несташницама. Највећи изазов је била борба да се заштити енергетска инфраструктура од руског гранатирања и поправе оштећене инсталације. Земља је успела да обнови више од 90% оштећених територија енергетске инфраструктуре на ослобођеним територијама. Али већина региона Донбаса је и даље одсечена због борби, а украјински тимови немају приступ да изврше поправке.

Ратни злочини. Украјински суд [осудио](#) је двојицу руских војника на 11 и по година затвора због гранатирања Дерхачија, северно од Харкова, из Русије. То је друга осуђујућа пресуда коју су украјински судови изrekli за ратне злочине од почетка инвазије Русије у фебруару. Суд је прогласио војнике Александра Бобикина и Александра Иванова, возача артиљерије и топцију, кривим за гранатирање града.

Правосудни органи Естоније, Летоније и Словачке [постаће чланови](#) заједничког истражног тима о наводним кључним међународним злочинима, који је основан уз подршку Евроцаста. Главни циљ тима је да олакша истраге и кривично гоњење у дотичним државама, као и оне које би се могле покренути пред МКС-ом.

Украјина је идентификовала више од 600 руских осумњичених за ратне злочине и започела кривично гоњење око 80, саопштио је у уторак главни кијевски тужилац, [известно](#) је украјински тужилац.

Државни истражни биро [спроводи](#) специјалну претпретресну истрагу против бившег премијера Украјине Миколе

Азарова.

Реконструкција. Кабинет председника Украјине [обавештава](#) да је у току реконструкција. У овом тренутку железнички саобраћај је обновљен за 45%, медицинске установе су поново отворене у 326 насеља, а апотеке у више од 400. Већ 85% ослобођених градова, насеља и села има струју, а 365 насеља је очишћено од експлозивних направа.

Угао за читање.

- [The folly of "off-ramps" - by Timothy Snyder \(substack.com\)](#)
- [The west must hold its nerve on Ukraine - Financial Times](#)
- [Russian speakers reject the 'language of the enemy' by learning Ukrainian \(france24.com\)](#)
- [6 things to know about the EU's Russian oil ban – POLITICO](#)

Статистика.

- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске од 10.00 часова, 1. јуна 2022: људство – око 30.700, тенкови – 1.361, оклопна возила – 3343, артиљеријски системи – 659, вишецевни бацачи ракета – 208, противваздушни системи – 94, летелице са фиксним крилима – 208, хеликоптери – 175, операционо-тактичке беспилотне летелице – 519, крстареће ракете – 120, чамци и лаки глисери – 13, неблиндирана возила и цистерне за гориво – 2.275, специјална опрема – 49.

Свака акција се рачуна, ниједан допринос није премали!

- Подржите ['Кривка Вилникх' \(Склониште слободних\)](#) – добротворну организацију која помаже хуманитарну подршку и евакуацију у Донбасу. Ова невладина организација је била једна од кључних организација за пружање помоћи током привремене окупације Черњигова и Кијевске области. Погледајте детаље о њиховом [банковном рачуну](#).
- Подржите [Притула фондацију](#). Фондација Серхија Притуле се бави набавком опреме, опреме, санитарног материјала и возила за војску. Друга област њиховог рада је хуманитарна помоћ.
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког билтена.
- Претплатите се на наша дневне извештаје на мрежи [Твитер](#) и [нашој веб страници](#).
- Наш пројекат можете подржати донацијама путем платформе PayPal. Више информација [овде](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!